

БОРБА®

Асенова крепостъ
Царска твърдина презъ вековетъ

BORBA®

PUBLISHED BY THE BULGARIAN NATIONAL FRONT, INC.

OCTOBER, 1995

Никога не ще забравим!

51 години от 9 Септември 1944 г.!

Два куршума в тила — огън!

Процесът по „Народния съд“ в гр. Луковит се гледаше от съставъ на Плъвенския областен съд, в стария салон на читалището.

Присъдата бѣше прочетена на 14 Февруари 1945 г., късно вечерята. Бѣха осъдени на смъртъ 21 обвиняеми, жандармеристи и офицери, участвали в сражения съ нелегални групи. Първи бѣше капитанъ Христо Илиевъ Раковъ отъ Плъвень. Следваха: поручикъ Василъ Игнатовъ Гечевъ отъ Плъвень; поручикъ Минко Рачевъ Минковъ отъ Ловечъ; поручикъ Тодоръ Димитровъ Пейчевъ отъ с. Гозъ, Брезнишко; Христо Костовъ Костовъ отъ Плъвень; Георги Ивановъ Мановъ отъ Плъвень; Димитъръ Петковъ Стефановъ отъ с. Ракита, Луковитско; Никола Кръстевъ Симеоновъ отъ с. Саговецъ; Нано Ивановъ Влаховъ отъ с. Карлуково, Луковитско; Иванъ Мариновъ Ивановъ отъ с. Шумата, Севлиево; Георги Атанасовъ Ниновъ отъ с. Саговецъ, Луковитско; Георги Илиевъ Георгиевъ отъ с. Стожерово, Свишовско; Кольо Пенковъ Патарински отъ Угърчинъ; Никола Рачевъ Николовъ; Иванъ Ченковъ Пеневъ отъ с. Орешене, Свишовско; Пеню Ивановъ Радоичевъ отъ с. Белѣковецъ, Търновско, Вълъ Цанковъ Ивановъ отъ с. Малко Вършецъ, Севлиево; Негю Минчевъ Негевъ отъ с. Каменецъ; Дамаскинъ Стояновъ Ачевъ отъ с. Пелишатъ; Кирилъ Банковъ Баталовъ отъ София; Стаменъ Симеоновъ Стаменовъ отъ с. Жгленъ, Луковитско.

Законътъ за Народния съд не предвиждаше обжалвания, защото създателитъ му знаеха колко „справедливи и обективни ще бѣдатъ народнитъ съди“. Следъ прочитане на присъдитъ имъ разрешиха свиждане. Позволиха на смъртнитъ да се рѣкуватъ и цѣлунатъ съ близкитъ си. Никой отъ тѣхъ не хленчеше. Месеци наредъ тѣ бѣха бити и пребивани, изтезавани, измѣчвани отъ гладъ и студъ, за отмъщение и бѣха се наситили на такъвъ животъ.

Следъ свиждането изгониха всички отъ салона и преведоха осъденитъ отъ съдебната зала въ полицейския участъкъ. Въведоха ги вѣ една отъ стаитъ. Прокурорътъ и секретарятъ на Плъвенския окръженъ съдъ ги запитаха иматъ ли нѣкакво желание. Тѣ отговориха, че искатъ да се изповядатъ предъ свещеникъ и следъ смъртъта имъ да се прочете молитва на гроба имъ. Нѣкои отъ присъстващитъ се изсмѣха, но прокурорътъ ги прекъсна. Попитаха ги каква е последната имъ дума. Повечето отъ тѣхъ мълчаха. Христо Костовъ отъ Плъвень спомена нѣщо за майка си. Презъ цѣлото време той твърдѣше, че сж го замѣнили съ другъ обвиняемъ. Но на процеса нѣмаше свидетели. Поручикъ Игнатовъ помоли да предадатъ часовника на семейството му, а карлуковчанинътъ Нано Влаховъ заяви, че последното му желание е всички да се борятъ срещу комуниститъ. Поручикъ Минко Рачевъ се бѣше разочувствувалъ. Каза, че е жененъ за Петрана Неикова Цанова. Тя е на 22 години, имали браченъ животъ 6 месеца. Поручикъ Пейчевъ поиска да бѣде застрелянъ съ петъ куршума. Тѣ се спогледаха — „Скъпо ще ни струвашъ, — каза Макензень, — но ще изпълнимъ.“ На тримата католици не бѣха дошли на свиждане и тѣ пожелаха гробнитъ имъ вещи да бѣдатъ предадени на семействата имъ.

Бѣ станало 23 часътъ. Вързаха имъ рѣцетъ съ въжета и оковаха веригитъ. Докладваха на прокурора, който бѣ отишълъ вѣ Околийското управление, че сж готови. Той ги запита дали сж намѣрили свещеникъ за изповѣдане. Отговориха му, че ще ги мине и безъ поплъ. Той настоя упорито. Трѣбва да се изпъни последното имъ желание. Тръгнаха да търсятъ свещеници. Тѣ се бѣха укрили. Доведоха единъ, но той като видя какъ сж ги навързали, отказа да ги изповѣда. Наложиха се да ги отвържатъ и единъ по единъ, шепнешкомъ се изповѣдаха вѣ съседната стая. Всѣки, който излизаше отъ тамъ, биваше връзванъ отново, този пътъ — рѣцетъ отзадъ.

— Готово! Хайде готово!

Всички бѣха уморени. И жертвитъ, и убийцитъ. Всички искаха да свършва това. Качиха 9 души на пленената нѣмска санитарна кола съ дванадесетъ души охрана. Колата трѣгна. Слѣзоха при гробищата. Бѣше много тъмно. Мрачни, въоръжени сѣнки се помръдваха измежду гробоветъ. Поведоха ги единъ по единъ съ фенеръ. Задъ всѣки вървѣше екзекуторъ. Изпъриха ги до изкопания гробъ. Той бѣ достатъчно голѣмъ да ги побере всички. Чу се командата на Атанасъ Петровъ, взелъ името на прочутия германски генералъ отъ Първата свѣтвна война — Макензень. Той бѣше единъ отъ новитъ началници на Държавна сигурностъ вѣ Плъвень.

— Слушай моята команда! Осъденитъ, легнете по очи!

Тѣ бѣха вързани и не можеха да легнатъ. Нѣкои коленичиха, други се наведоха, трети изобщо не мръднаха. Отзадъ ги блѣскаха да лѣгатъ. Никой не извика за помощъ. Никой не изплака. Макензень изрева:

— Два куршума вѣ тила, огън!

Чуха се изстрели, стонове. Вѣ тъмното не се виждаше гърчѣтъ на телата имъ. Докараха и другитъ 12 души. По сжщия начинъ разстреляха и тѣхъ. Въртѣ единичнитъ изстрели се чу бърза, поредна стрелба. Ничо Ивановъ изпъни последното желание на Пейчевъ — 5 куршума.

Д-ръ Мирчевъ започна да установява смъртъта. Единъ бѣше живъ. Два куршума не бѣха достатъчни. Това бѣше капитанъ Раковъ. Като че ли командирътъ искаше да види смъртъта на всички, преди да умре. Когато разбраха, че е живъ, къмъ него приближи Макензень и изпъри пистолета си вѣ главата му.

Като стѣпваха вѣ локви кръвъ, примѣсени съ изкъртени жѣби, започнаха да ги хвърлятъ безразборно вѣ ямата. Новиятъ околийски управителъ съзледа лаченитъ ботуши на капитанъ Раковъ и каза: „Вземете му ботушитъ!“ Но прокурорътъ бѣше педантъ и ги спря: „Безъ мародерства!“ Тѣ се поколебаха и недоволни отстъпиха назадъ. Ботушитъ отидоха вѣ гроба.

— Да дойде свещеникътъ — заповѣда пазителътъ на закона. — Прочетите молитвата!

Революционеритъ отъ Плъвень и Червенъ брягъ, дошли на помощъ, неговоуха. Вѣ своята практика тѣ не бѣха срещали такава формалностъ. Следъ това започнаха да зариватъ убититъ съ прѣстъ.

Бѣше единъ часътъ следъ полунощъ. Само единъ часъ бѣ изминалъ отъ този 15 Февруари 1945 г. Всичко свърши. Започнаха да излизатъ тайнитъ постове отъ гробищата. Едни се качиха вѣ колитъ, други пеша трѣгнаха къмъ града. Мелницата на Георги ИВ. Тошевъ, намираща се съвсемъ близо до гробищата, още светѣше. Силенъ вятъръ вѣеше и отвяваше шума отъ лопатитъ на гробаритъ. Въоръженитъ „революционери“ крачеха увѣрено напредъ къмъ затихналия градъ.

На 9 Мартъ 1945 г. вѣ Луковитската община дойдоха писменитъ смъртни актове на убититъ. Тамъ пишеше: Смъртъта последвала отъ екзекуция вѣ изпълнение на присъдата на Плъвенския народенъ съдъ вѣ района на гр. Луковитъ. „Край на тая история“ — каза кметътъ, следъ като прочете смъртнитъ актове.

Но кметътъ не позна. Това не бѣше краятъ. Това бѣше началото. Следъ това начало дойдоха стотицитъ инсценирани конспирации, заговори, шпионски процеси, затвори, лагери и още хиляди и хиляди жертви на комунизма!

Петко ИВ. Чолаковъ

Никога не ще простимъ!

